

Naam: R.B.J. Maathuis / M. Kuipers
Datum: 04 december 2018
Team/teamonderdeel: SE Regelgeving en Handhaving/Regelgeving
Telefoonnummer: 541091

Collegevoorstel

Onderwerp	VTH-uitvoeringsprogramma's 2019
Advies	Bespreekstuk
Is er een uiterste behandeldatum?	Ja, 18 december 2018
Hoofdpogave	Hoofdtakveld Volksgesondheid en milieu
Portefeuillehouder	A.J. Gerritsen
Openbaar	Openbaar
Raadsvoorstel of raadsbrief	Raadsbrief

Toelichting voor de openbare besluitenlijst:

Het college besluit tot vaststelling van de programma's vergunningverlening, toezicht en handhaving van de fysieke leefomgeving 2019. Het VTH-uitvoeringsprogramma Twente heeft betrekking op de milieutaken die de Omgevingsdienst Twente in 2019 voor onze gemeente uitvoert. Het lokale VTH-programma 2019 heeft betrekking op de taakvelden bouwen, ruimtelijke ordening, brandveiligheid en APV/bijzondere wetten. Beide programma's worden ter kennisname naar de raad en het college van Gedeputeerde Staten van Overijssel gestuurd. Het college van Gedeputeerde Staten van Overijssel ontvangt deze in het kader van het interbestuurlijk toezicht voor het domein Wabo.

Voorgesteld besluit

1. In te stemmen met het VTH-uitvoeringsprogramma Twente 2019; op basis waarvan de Omgevingsdienst Twente de haar opgedragen taken uitvoert;
2. In te stemmen met het lokale VTH-uitvoeringsprogramma 2019; waarbij vanwege uitvoeringstekorten bij het toezicht op bouwen en ruimtelijke ordening op basis van de beschikbare capaciteit alleen de geprioriteerde taken worden uitgevoerd;
3. De raad hierover per raadsbrief te informeren.

Inleiding

De VTH-uitvoeringsprogramma's vormen de basis voor het uitvoeren van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) van de fysieke leefomgeving.

Het VTH-uitvoeringsprogramma Twente legt voor onze gemeente de taken en de werkvoorraad vast, die door de Omgevingsdienst Twente (ODT) in 2019 worden uitgevoerd. Het programma heeft betrekking de milieutaken die per 1 januari 2019 door onze gemeente worden ingebracht. Dit betreft het landelijk bepaalde minimumbasistakenpakket op het gebied van VTH in het milieudomein, inclusief de daarbij horende expertise op het gebied van externe veiligheid, luchtkwaliteit, geluid en bodem.

Het lokale VTH-uitvoeringsprogramma 2019 heeft betrekking op de domeinen bouwen en ruimtelijke ordening, brandveiligheid en APV/bijzondere wetten.

Beoogd effect

De VTH-programma's geven inzicht in de uitvoering van de VTH-taken, geven aan welke keuzes de gemeente maakt en hoe de beperkt beschikbare capaciteit en middelen worden ingezet om risico's beheersbaar te houden.

Argumenten voor

1.1 Met het vaststellen dit programma geeft uw college invulling aan een wettelijke taak

Het Besluit omgevingsrecht geeft aan dat de bestuursorganen die deelnemen in een omgevingsdienst, samen zorg dragen voor een uniform uitvoeringsprogramma. Het format voor dit programma is voorbereid door vertegenwoordigers uit alle Twentse gemeenten, de provincie, de ODT en externe partners (veiligheidsregio en de waterschappen) en is daarmee uniform. Elk bevoegd gezag gebruikt dit sjabloon voor het opdragen van taken en werkvoorraad aan de ODT. Op basis van alle programma's van de bevoegde gezagen stelt de ODT een eigen jaarplan op.

1.2 Het programma sluit aan op het uniforme VTH-beleid Twente en de Twentse norm

De kaders voor het uitvoeringsprogramma zijn opgenomen in het uniforme VTH-beleid Twente. Het programma sluit hier op aan. De tijdsbesteding per product (het kental) is overgenomen uit de Twentse norm¹. In het algemeen bestuur van de ODT is afgesproken dat deze kentallen fungeren als indicator. De ODT rekent af op uren die werkelijk zijn besteed. Hiervoor monitort de ODT continu. Met de opgedane ervaringen en bijsturingen moet er binnen vijf jaar een stabiele norm zijn vastgesteld.

1.3 Uniformiteit in programmeren en toch ruimte voor lokale prioriteiten

Met uniforme programma's van de deelnemers aan de ODT kunnen taken door de ODT eenduidig worden uitgevoerd. Ook wordt de transparantie in uitvoering van VTH-taken vergroot en wordt gewerkt aan een gelijk speelveld voor bedrijven en instellingen in de regio. Het programma biedt ruimte om extra taken in het uitvoeringsprogramma op te nemen, waarmee lokaal accenten kunnen worden gezet. Kortom, een goede combinatie van gezamenlijke basisafspraken met behoud van de couleur locale.

2.1 Er is geen financiële dekking voor het volledig uitvoeren van het lokale VTH-programma 2019

Binnen de huidige VTH-begroting is geen budget aanwezig voor het volledig uitvoeren van alle taken uit het programma. Dit betekent dat keuzes moeten worden gemaakt in wat wel en niet wordt gecontroleerd en waar wel en niet tegen wordt opgetreden.

2.2 Er wordt een weloverwogen besluit genomen. Het uitvoeringstekort is financieel doorgerekend; de risico's vanwege het niet volledig uitvoeren van dit programma zijn inzichtelijk gemaakt.

Er moet een afweging worden gemaakt tussen enerzijds de gepercipieerde risico's en anderzijds (de mogelijkheden voor) financiële inzet voor de uitvoering van het programma. De consequenties van de gemaakte keuzes zijn voldoende inzichtelijk gemaakt in dit collegevoorstel, de raadsbrief en in het uitvoeringsprogramma. Bestuurlijke belangen zijn evenwichtig afgewogen.

2.3 Door inzet van boa's domein I vermindert het capaciteitstekort bij het bouwtoezicht.

Buitengewone opsporingsambtenaren (boa's) domein I worden ingezet op het uitvoeren van gebiedstoezicht. Deze taak was voorheen ondergebracht bij bouwinspecteurs. Ook wordt onderzocht of deze boa's voor andere taken kunnen worden ingezet, zoals het toezicht op het terrassenbeleid.

3.1 Het informeren van de raad is een wettelijke plicht.

Op basis van artikel 7.3 lid 4 informeert uw college de raad over het vaststellen van deze programma's.

Kanttekeningen

1.1 Uitgangspunt is dat uitvoering plaatsvindt op basis van ons VTH-beleid; in het VTH-uitvoeringsprogramma Twente wordt hier van afgeweken:

Bestuurlijk vastgestelde risicoanalyses vormen de kern van ons VTH-beleid. Door hier van af te wijken, voldoen we niet aan de uitgangspunten die eerder zijn afgesproken. Op de volgende onderdelen wordt afgeweken van de milieu-risicoanalyse:

- Verminderd toezicht: Geen regulier milieutoezicht bij bedrijven in de lichtste milieuklasse

Het milieutoezicht wordt conform de vastgestelde risicoanalyse uitgevoerd, met uitzondering van de lichtste milieuklasse. Dit zijn de klasse I, type A bedrijven. Evenals een groot aantal andere Twentse

¹ Twentse norm omvat de uniforme uitvoering van de taken die door alle deelnemers aan de ODT opgedragen zijn, waarbij uitgegaan wordt van bestaand/vastgesteld beleid, PDC, risicoanalyse en beschikbaar gestelde middelen.

gemeenten, wordt vanwege het geringe milieubelang op dit onderdeel afgeweken van de risicoanalyse. Wel wordt opgetreden naar aanleiding van klachten en verzoeken om handhaving. De omvang van deze taak bedraagt 1210 uur (0,84 fte).

- *Versterkt toezicht: Jaarlijks toezicht bij vuurwerkverkooppunten*

Op basis van de risicoanalyse worden de vuurwerkopslagen en –verkooppunten periodiek gecontroleerd. De lage toezichtfrequentie uit de risicoanalyse sluit naar ons oordeel niet aan bij de risico's omtrent opslag en verkoop van vuurwerk. In afwijking van de risicoanalyse wordt er jaarlijks toezicht gehouden bij de verkooppunten van vuurwerk. De omvang van deze taak bedraagt 70 uur (0,05 fte).

2.1 *Uitgangspunt is dat uitvoering plaatsvindt op basis van ons VTH-beleid; in het lokale uitvoeringsprogramma wordt hier van afgeweken.*

Bestuurlijk vastgestelde risicoanalyses vormen de kern van ons VTH-beleid. Door hier van af te wijken, voldoen we niet aan de uitgangspunten die eerder zijn afgesproken. Door het niet of slechts gedeeltelijk uitvoeren van een deel van het controleprogramma worden risico's gelopen. Onderstaand is per taak aangegeven welke risico's dit zijn en welke formatie hiermee is gemoed.

- *Geen toezicht afwijken bestemmingsplan bij vergunningsvrij bouwwerk*

Als er vergunning is verleend voor de activiteit bouwen, wordt het toezicht op het afwijken van het bestemmingsplan uitgevoerd bij de controle van de omgevingsvergunning. Echter, in een beperkt aantal gevallen betreft het alleen een omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan, omdat sprake is van een vergunningsvrij bouwwerk. Deze vergunningen worden niet gecontroleerd. Op basis van de risicoanalyse zijn de fysieke risico's klein. Maar toch zijn er risico's verbonden aan het niet uitvoeren van deze taak. De keuze kan leiden tot vermindering van het naleefgedrag omdat niet wordt gecontroleerd op ongewenste belasting van de omgeving. Als er geen toezicht plaatsvindt, kunnen de volgende overtredingen plaatsvinden: Gebruik in strijd met het bestemmingsplan, het overtreden van normen voor bebouwingsoppervlakte en/of bouwhoogte en illegale bebouwing.

De omvang van deze taak bedraagt 100 uur (0,07 fte).

- *Verminderd toezicht op categorie 1 bouwwerken*

In 2019 wordt, evenals in 2018, het aantal controle bezoeken voor bouwwerken in categorie 1 afgeschaald van drie controles naar één controle; de eindcontrole. Binnen categorie 1 vallen bouwwerken met een vastgestelde bouwsom tot €100.000; zoals een dakkapel, een erfafscheiding en een aan/uitbouw. *Kwaliteit leefomgeving:* Doordat niet elke fase van de bouwwerkzaamheden wordt gecontroleerd, is er een kleine kans op vermindering van het naleefgedrag en ongewenste belasting van de omgeving, zoals kleine constructieve afwijkingen ten opzichte van de vergunning. *Imago:* Politiek-bestuurlijk afbreukrisico bij tekortschietend toezicht wordt vanwege de risico-classificatie beperkt geacht.

De omvang van deze taak van bouwtoezicht bedraagt 1080 uur (0,75 fte), waarvan 720 uur (0,5 fte) niet wordt uitgevoerd.

- *Toezicht op uitvoering terrassenbeleid; onderzoek projectmatige aanpak*

In 2015 zijn de ruimtelijke beleidsregels voor terrassen in werking getreden. Afgesproken is dat bestaande horecabedrijven zich vanaf april 2017 moeten conformeren aan de beleidsregels; nieuwe bedrijven dienden zich direct te conformeren. Hierop is tot op heden geen toezicht gehouden. *Kwaliteit leefomgeving:* verminderd naleefgedrag, ongewenste/gevaarlijke situaties. *Imago:* Politiek-bestuurlijk afbreukrisico bij tekortschietend toezicht vanwege een in het verleden gedane toezegging aan de gemeenteraad.

De omvang van deze taak bedraagt 100 uur (0,07 fte) en wordt niet uitgevoerd door bouwtoezicht. In 2019 wordt met een projectmatige aanpak onderzocht of boa's domein I deze werkzaamheden kunnen uitvoeren.

- *Bestaande inzet op Gustos wordt voortgezet; formaliseren werkzaamheden en taakverdeling*

De projectgroep Gustos bestaat uit diverse disciplines (sociale recherche, politie, Brandweer Twente, toezicht en handhaving). Door Gustos vinden interdisciplinaire controles plaats ter voorkoming van ondermijning en ter waarborging van een veilig gebruik van panden. Hierbij gaat het om constructieve veiligheid, brandveiligheid en illegaal wonen. *Kwaliteit leefomgeving:* kans op

onveilige situaties door illegale bewoning en overbewoning, brandgevaarlijke situaties en een verminderd veiligheidsgevoel in de stad.

De omvang van deze taak bedraagt 700 uur (0,49 fte), waarvan 500 uur (0,35 fte) niet wordt uitgevoerd. In 2019 wordt Gustos geformaliseerd; met een projectmatige aanpak worden afspraken gemaakt over taakverdeling en verwachtingen.

Daarnaast wordt in het programma bij het toezicht prioriteit gegeven aan ruimte voor actuele ontwikkelingen:

- *Bouwtoezicht: Ruimte voor inzet op projecten/opdrachten*
In 2018 zijn er tijdrovende landelijke opdrachten uitgevoerd, zoals de controle van gebouwen op de aanwezigheid van breedplaatvloeren vanwege het instorten van de parkeergarage met breedplaatvloeren bij Eindhoven Airport. In 2018 is geen tijd vrijgemaakt voor dergelijke 'binnenvliegers' met als resultaat dat er ad hoc gereageerd diende te worden. Dit heeft geleid tot extra druk op de capaciteit. In 2019 is er 200 uur ingeruimd voor mogelijke landelijke of lokale projecten en/of opdrachten.
- *Toezicht APV / Bijzondere wetten: inzet op hot issues*
In de afgelopen jaren is de behoefte aan flexibele toezicht- en handhavingscapaciteit sterk gegroeid. Dit betekent dat er meer controles worden uitgevoerd die gericht zijn op concrete signalen (hot issues). Daarmee volgen we de overlasttrends die zich ontwikkelen binnen de gemeente en handhaven we vooral daar waar het nodig is.

Door herverdeling van taken en wijzigingen in de werkvoorraad gaat het programma 2019 uit van een tekort van 0,99 fte bij het bouwtoezicht. Voor 2018 bedraagt het geprogrammeerde tekort 2,4 fte. De inzet is om het tekort in 2019 verder terug te brengen.

Alternatieven

Er kan gekozen worden voor het uitvoeren van alle bouwtoezichtstaken uit het programma, waarmee de inzet voor bouwtoezicht in 2019 incidenteel wordt vergroot met circa 1 fte. De kosten die hiermee zijn gemoeid bedragen circa € 80.000.

Kosten, opbrengsten, dekking en preventief toezicht

Er is geen sprake van lastenuitzetting als het VTH-programma 2019 op basis van de beschikbare formatie wordt uitgevoerd.

Uitvoering van het VTH-programma Twente 2019 gebeurt op basis van de begroting Omgevingsdienst Twente 2019.

Uitvoering

Na vaststelling van de programma's worden de programma's toegezonden aan de gemeenteraad en aan Gedeputeerde Staten van Overijssel in het kader van interbestuurlijk toezicht op het Wabo-domein.

Bijlagen

- Lokaal VTH-uitvoeringsprogramma 2019 (INT-1865488)
- VTH-uitvoeringsprogramma Twente 2019 (INT-65840)
- Raadsbrief (RAAD-1805230)

Procesinformatie

Intern overleg

Het programma is afgestemd met de teams Leefomgeving, Advies & Ontwerp en integrale veiligheid en binnen het project ODT.

Afstemming met portefeuillehouder

De programma's zijn op 7 december 2018 besproken met portefeuillehouder A.J. Gerritsen en hebben instemming.

Directie-advies

n.v.t.

B&W voorstel standaard

Communicatie over het besluit

Reguliere persconferentie.